

Letokruhy staletých nadějí

Martin M. Čapka

Věnováno mé milované, tajemné a překrásné ženě Miroslavě
k 25. výročí našeho manželství

9. 6. 2026

Letmý polibek světla

Podzimní dny jen s letmým polibkem prošly kolem
a zapomenutá branka u tajemné vrby je zavřená.

Je to tak dávno,

co klíč od ní zahodilo sotva narozené dítě do trávy.

Měsíc v úplňku odkryl stříbrnou postavu krásné ženy,
aby vůně bylin v její dlani odnesla ten stín z duše stromu.

Tajemná síla se probouzí na okraji lesa

a upracovaná ruka starého odpuštění obrací hořící list v knize.

Mech na kameni nesměle okusí sladkost slzy štěstí
a pod kořeny tolikrát ztracenými znovu rodí se život.

Tíhu vrácené chvíle vzal z dlaně unavené verš modlitby,
aby starobylá píseň rozezněla v šedých časech jarní den.

Posvátné první kroky dítěte obdarovaného pohledem za závoj
se vracejí každý den do tichého dechu spánku.

Tajemná bytost zrozená ve stínu bez měsíčního svitu
uloží zrezivělý klíč do šlépěje v blátě na polní cestě.

Je to tak dávno,

co se světlo rozsvítilo i ve snech, kterých jsme se báli.

V závětrí času

V závětrí času ukrytého v každém z nás
spí staletá bytost v roztrhaném kabátě s blátem ve vlasech.

Jen dítě odkojené jejími prsy ji pozná podle rukou,
které dokážou odnést temný stín až na druhý konec lesa.

Často nám splývá blízkost a dálka v jediné usednutí u potoka
a v šumění vody slyšíme něžná slova tolikrát schovávaná.
Žena vonící mateřidouškou otevírá starou dřevěnou krabici,
aby znovu uviděla ten barevný obraz svého krásného snu.

V tichu rodí se ty jen jednou vyslovené verše,
které jsou schopny spoutat alespoň na chvíli nohy na kříži.
Dítě zahleděné do něžných zákoutí starého obrazu
touží překročit ten práh ve dveřích stvořený jedním tahem štětce.

Čistá a průzračná je voda v dlaních ženy oděné
jen v pruhu plátna
a její rty už dávno nešeptaly modlitbu naučenou při svém
narození.

Světnice ve starém domě je provoněná čerstvou vůní máty
a kousek světla dokáže vrátit i ztracený odlesk plamene svíce.

Za zákrutem cesty

Mlžné ráno vrátilo času svou poutnickou hůl
a příliš hlasité ticho překříželo nepřítomnost ptáků.
Když odcházela žena z lože letních barev zapomenutého obrazu,
její ruce voněly po doteku hlíny a zrození.

Za vrátky tvořenými jen naší pochybností
je tajemná zahrada s tolika místy k úkrytu před dalším dnem.
A v místě, kde i světlo rozpustí své po staletí skryté vlasy,
se na oltáři z šedých kamenů objeví skvrna jako od krve.

Modlitba se předáváním z dlaně do dlaně stala tichem,
aby cestu našli jen ti, kteří umí obejmout.
Před oprýskaným zrcadlem stojí duše narozená dnes ráno
a vítr si pohrává s plamenem svíce na stole bez bílého plátna.

Za zákrutem cesty, kde nebylo vidět, potkal jsem oči ženy.
Jak povědomé byly její ruce při ukládání dítěte k spánku
a dřevěná kolébka se zase vrátila přesně po roce do středu staré
světnice.

Ticho se něžně miluje s mlžným ránem
a pár kapek věčnosti utkvělo nám na žíznivých rtech.

Svítání duše

Dnešní noc ztratila svůj konec
a každý zákrut její cesty byl tak bolestný.
Ta šedá mlha vkrádá se do srdce otevřeného pro svítání,
aby to dávno se zase o krok dál přiblížilo.

Na staré kostelní lavici leží ohmataný zpěvník
a někdo jej omotal růžencem z hnědých korálků.
V tichu samoty rozloží si partituru nenápadná příchozí,
aby ji člověk mohl vnímat jen podle vůně jehličí.

Esence tajemné bytosti spatřené každé ráno
je po staletí schovaná ve výklenku starého kříže.
Tam pod nohama přibitýma hřeby z tvrdého dřeva
prosvítá kousek oblohy z loňského podzimu.

Sen obchází celou noc kolem tmavého domu
a neví, kde nabere trochu chladivé vody do hliněného džbánu.
Smutné příšeří se umí proměnit na odlesk světla,
ale v malé světnici pod korunami stromů
ještě nikdo nepustil dovnitř ranní svítání.

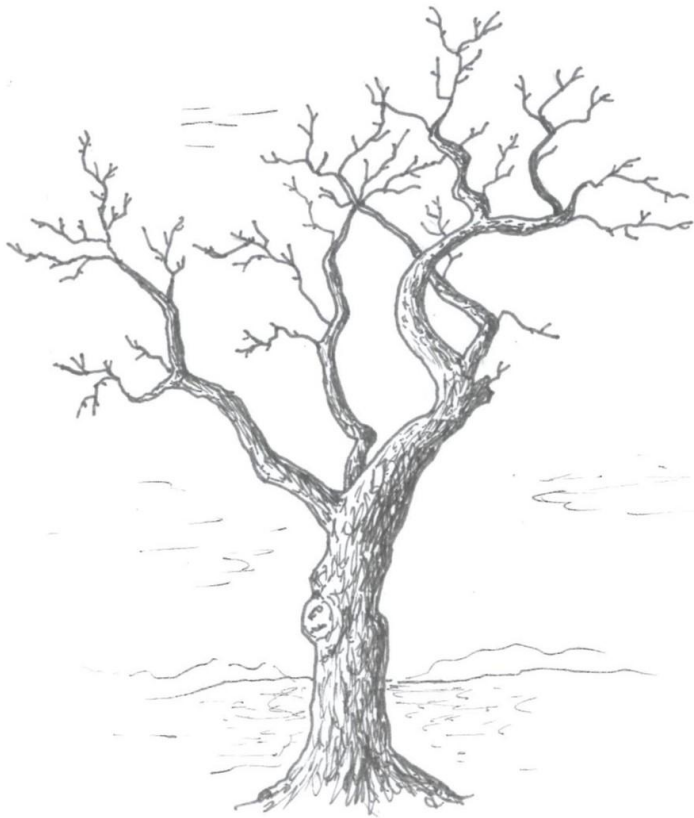
Pod korunou plané jabloně

Čas znovu uplynul k nohám kolébky s dítětem
a jen mlžné obrazy dávají nám naději.
Vzpomínky se schovávají v suché trávě,
aby uslyšely kroky příchozích v tom tichu jednoho rána.

V krůčcích dítěte vzdalujícího se od okamžiku první hvězdy
je skryta dálka všech těch cest v polích.
Víru ukrýváme v nádobách uhnětených z návratů
a smutek necháme odtékat v slzách bezesných.

V krajině dětských her je čas ukrytý pod spadaným listím
a slyší jen vzdálené ticho hledajících jeho ruku.
Každá cesta je požehnána novou bytostí v jejím středu,
aby šlépěje zanechaly ve své hloubce trochu vzpomínek.

Tak čistý je klín matky po narození nového rána,
které odpoví nám na otázku, kde vzít naději.
Trochu bolí to vzdálené čekání na návraty z cest,
ale pod korunou staleté plané jabloně zdají se jen krásné sny.

Sen o včerejších dni

Na loži ze suchých květů a sesbírané trávy
spí tajemná žena, která se vrátila včera s ranní rosou.
Dveře v čase zůstaly otevřené pro opozdilé duše
a její sen nevrhá žádný stín v měsíčním svitu.

Každý den si cesta usedá na kámen u své hlavy
a v tichu poledním přemýšlí o zapomenutém kouzlu.
Smáčená deštěm je brázda v polích podobná slze,
která neumí říct slova modlitby ani sepnout dlaně.

Klečím před tebou v místech našich dávných setkání,
kde jsi mi dala jen jednu otázku v době ranního úsvitu.
Ticho vyhlíží příchod té vzácné vlny na tváři řeky,
která omyla bílá ňadra spící ženy v mých dlaních.

Na začátku každé cesty čeká se svící mlžná pokora
a vrací nám do snu i trochu z veršů básně ticha.
Žena překrásná spí v mém náručí už od včerejšího rána
a čas odradí od jeho návratu i jediné slovo na jejích rtech.

Za zrcadlem z podzimního listí

Svit měsíce je stínem noci
a marně čekají tajemné bytosti v lesní houštině,
aby zapálily jedinou svíci na bludném kameni.
Ticho se rozléhá po bílých polích a čas spí.

Žena v bílých šatech z průsvitného snu
má v ruce dláto řezbáře a stává se matkou,
jako již po staletí ve stejnou chvíli.
Beru ji za ruku a touha políbit její rty zůstává.

Svíce zahřívá svou nadějí neprostupné ráno
a má v ruce štětec nadaného malíře,
který jediným tahem dokáže probudit něhu v dlani.
Žena z dávných časů stala se mou vysněnou blízkostí.

Žíznivé je ráno bez naděje uložené tak hluboko v zemi
a jedinou cestou se stala malá trhlinka v kamenné zídce.
Přes ni přichází to vytoužené svítání návratů a cest,
aby v náručí ženy hledané a nalezené
mohl rozkvést dávný svět schovaný za zrcadlem
z podzimního listí.

Chvilé pokrytá sněhem

Podzim se jen smutně dívá do dlaně plné bílých vloček
a marně přemýšlí, kde se minul s odcházejícím dnem.
Otisky dlaní na staré nádobě s oprýskaným okrajem
zvláště světloují do ticha, které se každý rok vrací.

Kolik smutných myšlenek se zachytilo v bezlistém proutí,
aby čekaly trpělivě na proměnu v dávnou minulost.

Ten bílý plášť nehřeje a nezná něhu,
avšak v jeho záři může člověk nalézt odpuštění.

Rád jsem vracel do míst s otevřenou dírou v čase
a slyšel hlasy všech těch duší předešlých.
Jediná se nikdy nevrátí do malých vrátek z dřeva lísky,
aby se nemusela podívat do svých očí bez slzí.

Krátké jsou stezky z ušlapané hlíny,
kde světlo dne pohasíná tak brzy, tak zvláště tajemně.
V dlani se choulí zase nová chvíle pokrytá čerstvým sněhem
a naděje končí na rozcestí dvou nebo tří snů ukrytých v trávě.

Křehkost světla

Nabral jsem do dlaní trochu vody z řeky
a bál jsem se usnout, abych neminul ranní svítání.
Stejně nedonesu všechny krůpěje odešlých let
do ticha lesního mechu a kapradin bojujících s mrazem.

Rád se dívám na obraz se zátiším zapadajícího slunce
a od dětství doufám, že se objeví ta žena,
která splývá s ranní mlhou a září tím světlem jako z krystalu.
Vezmu ji za ruku a políbím na rty vonící veršem modlitby.

Nevím, kde končí ta cesta plná touhy po něze
a za každým zákrutem jejích ramen je místo k odpočinku.
V slzách ztrácím chvíli uchovanou v zákoutí noci,
abych znovu ucítil tu křehkost hranice stínu a světla.

Temná noc se zase schovala do výklenku pod skálou,
aby nemusela čekat na prohraný závod s poledními zvony.
Vzal jsem do dlaně pradávny pramen ženských vlasů
a čekám, že přijde na zápraží dávno uklizené,
aby vzala si jej zpátky.

Jediný klíč

Kdysi napsal jsem ženě překrásné pár slov,
aby každý příchod byl bez závaží času.
Aby noc v jejím klíně nikdy neskončila
a z mlhy jsme si vytvořili svět za dveřmi bez klíče.

V dlani stále nosím ten její pramen vlasů,
který mi dala na památku ve sněhové vánici.
Tehdy dal jsem si jej do nejhlubšího kouta srdce,
i když někdy proměnil se v korunu trnovou a bolel.

Kdysi pošeptal jsem ženě překrásné vyznání něhy,
aby každá naše cesta končila ranním svítáním.
Aby v mém náručí zůstala nejen v dnešním dni,
ale vždy se svlékla z šatů šedi a spolu jsme se brodili v mlčení.

V létech odvátných vánkem i poryvy odložených dnů
stále voní její rty po krásných snech,
které přicházejí tak nečekaně a dívají se očí.
Jen v ní už jsem objevil zákoutí času a zahodil jediný svůj klíč.

Krůpěj ticha

Tisíckrát cesta prošlapaná nabídne džbán proměny,
aby se člověk napil a ticho se zbavilo bolestí.

V mlze světélkují oči duší předků dávno zemřelých
a svatební závoj si půjčí každá na chvíli.

Otevřené nitro skály uprostřed shonu času
se začíná plnit čistou vodou,
jen na hladině jsou lístky heřmánku.
Ale ta vůně je okouzlující jako vteřina svatební noci.

Tvář ženy zahalené do plamene jediné svíce
zůstává navždy na plátně obrazu,
který člověk objeví jen jednou a nezapomene.
Jeho barvy jsou darem rána.

Paměť stromu je jako kámen náhrobní
a epitaf si přečte ten, kdo jej nezná.
V krůpěji ticha zrodila se vteřina darovaná něžnou mlhou.
Její návrat nám ukáže dosud ukrytou krásu v naší dlani.

Zapomenuté ranní chvíle

Prázdna je ranní tma kousek od tváře
a dlaně ženy dávno zemřelé voní po květech vřesu.

Ticho rozšíří tu vodní hladinu vzpomínek,
aby tolik hledané se znovu alespoň trochu přiblížilo.

Vrátila se bolest prožitá na lůžku sedmi trnových korun
a první kapka krve spadla do trávy.

Obyčejné políbení krásných rtů dávnověku
má chuť hořkých bylin večere poslední.

Do návratu tolika odchodů zim a příchodů jara
zbývá několik nocí beze snů.

Odbíjení hodin na věži zapomenutého rozpadlého kostela
se spojí alespoň na chvíli do objetí nesoucích rozloučení.

V zaprášených jeslích dítě ještě spí
a noc nechce odkrýt ten závěs na jediném okně.

Snad se rozezná i dnes pro poutníky v čase
ta dávná melodie, kterou jen vítr zná a zpívá.

Dotek starých jeslí

Každý rok se vracejí ty tváře beze slov
a v rukou mají kalich Kristových posledních dnů.
Ve spirále nejhlubšího světa bez květin a slunce
je ticho, které umí brát i dávat.

Na hrubě otesané kolébce usedá prach
a ruce lidí proudících staletími jej něžně otírají.
Suché jehličí už nevoní tou utajenou touhou,
která je uzamčena klíčem z prvního doteku jara.

Průzračný proud řeky si prorazil cestu mezi ledem
a odlesk slunce mu dává vavříň vítěze.
Tak tajemná je cesta mezi rozpadlými domy lidí,
kteří už necítí tu vůni mechu na šedém kameni.

Slza člověka může být tíhou nebo lehkostí
a světlo z dávnověku kráčí před námi s opojnou vůní.
Skruté se nám otevřelo na jediný okamžik,
kdy ruce matky přivinuly dítě ke svému prsu.

Letokruhy staletých nadějí

Probrala se ze spánku jabloň na zahradě
a jen na chvíli zahlédla tu vteřinu zapomnění.

V bílé pavučině mrazu a mlhy
je sevření trochu bolestné, avšak i něžné jako ráno.

Naši zemřelí se každý rok vrací v kolébce z větví,
aby se s námi pozdravili u prvního plamene svíce.

Tváře se jim mažou už při prvním svítání
a ještě zastihnou nás v zákrutu cesty objevené teprve dnes.

Voní ta chvíle čekání po jehličí
a naše přání se ukládají do mozaiky letokruhů vykácených
stromů.

V úzkých štěrbinách skály probuzené křikem dětí
se rodí nová místa k odpočinku po ranním putování.

Žena s šedivými vlasy si rozvázala šátek
a mezi prsty jí protéká pramínek staletých nadějí.
Dítě už přestalo plakat v chladném ránu s hvězdami,
aby se v dávném proctví naplnil čas teplem hořícího dřeva.

V mrazivém ránu

V měsíčním svitu stín staré jabloně rozevře náručí
a všechny chvíle strnule čekají na jediný pohyb.
Postříbřená ústa šeptají zaklínadlo napsané na obětním kameni,
ale něžná bytost jen stále chodí v kruhu kolem.

Obrázek svatební v dřevěném rámu už zase spadl na zem
a ze skleněných střepů je zvláštní kytice prohnuté trávy.
Ticho přehluší tu nemotornou větu z rána,
aby pokrylo všechno odhalené závojem spánku a dávna.

Mráz si dnes začal pobrukovat tu píseň vyslechnutou loni,
ale stále mu tam chyběla ta jedna věta na jaře ztracená.
V přítmí nesplněných tužeb a rozsypaných přání
se již rodí v dlaních matky mlhavý obraz večere poslední.

V proutěném košíku v ruce plačící ženy jsou dvě jablka
a jejich tíha už neumí převážit hrubou hodinu do něžného čekání.
Naděje si vypůjčila zatím jednu dlaň od hodiny plné snění,
aby již za chvíli procitla do objetí, které zahřeje a neodchází.

Zapomenutá ozvěna

Až ráno odcházejí zlé sny zase spát
a v tichém tanci sněhových vloček se prodlužují stíny.
Žena ukrytá po staletí na obraze neznámého malíře
si navlékne zásnubní prsten jen pro dnešní probuzení.

Závěje času splývají jedna v druhou
a v poledním slunci se začínají rozpouštět do dlaně.
Naděje si vypůjčila křídla ptáků odlétajících na jih,
aby zase o krok blíže posunula tu zapomenutou ozvěnu.

Spasitel na kamenném kříži v polích už jen mlčí
a oči hledají kousek úsměvu na jeho rtech.
Dítě napsalo křídou na dveře jednoduchou modlitbu,
aby bylo srdce matky zase plné zákoutí pro sny.

Tak plné něhy je objetí i v čase zkracujících se dní
a strach se nám chce podívat alespoň do oken.

Dítě v kolébce už přestalo plakat.
Ráno se probudilo a v polích zase stárne,
ale my jsme už zase popošli dál.

Včerejší setkání s ránem

Do snu přišla nenápadná krása deštivého dne
a na hladině řeky se zableskla tvář ženy.
Podal jsem jí ruku, aby mi řekla,
kde mám hledat zapomenuté setkání včerejšího dne.

Vracel jsem se domů v hodině půlnoční
a potkával tváře rozmazané v tazích štětce nového rána.
Zlá hodina zahrozí svou pěstí na svém odchodu,
aby pak s hlavou skloněnou už nestínila slunci.

Ze staré fotografie v dřevěném rámu je cítit chlad,
který nás pozoruje průhlednými očima
a my se bojíme podívat do té hloubky tak blízké,
že se dotýká rty naší tváře.

V podivné bytosti ve vlněném šátku poznávám sebe
a nemůžu zrychlit ani zpomalit své kroky ve tmě.
Je to tak dávno, co znovu přicházeli ti,
kteří již navždy měli odejít.
A přesto stihli vtisknout každému z nás do dlaně
sami sebe.

Modlitba ticha

Mlčení planých jabloní jsem potkal i dnes ráno
a jejich ruce učily se žehnat narozenému dni.
Až na bílém sněhu pochopíme posvátné chvíle shledání,
kdy den si vezme delší plášť a dá si jej na svá ramena.

V ozvěnách odpovědí na otázky dětských očí
se v tichu modlí rty matky.
Na zápraží počátku cesty každého nového východu slunce
leží upletený věneček z loňských bylin.

Ticho umí být něžné jako náručí opakujících se snů
a každého zve do zákoutí vytvořených jen pro dnešní den.
Starý kronikář pozvaný na poslední večeři v zahradě
usíná a třetí noc už se blíží k ránu.

Po každém životě zůstane kolem cesty hromádka kamení
a jen dětské ruce je mohou najít mezi uschlými květy podbělu.
Jednou za rok se projdi po té cestě mezi poli,
abys našla tu chvíli, kdy si den odloží svůj plášť.

Tajemství odcházející noci

Kolik jen stop a šlépějí skrývá odcházející noc
a beze slova rozloučení vstane duše probuzená i dnes.

První kroky zkouší udělat naděje po staletí spánku,
aby přestala být tím odloženým dítětem v domě bez oken.

Je to tak dávno, kdy každá chvíle voněla sušenými květy bylin

a ruce staré ženy omývaly vodou čerstvé rány.

V poutníky jsme se změnili ve chvíli narození,
abychom jimi přestali být každé ráno a každý večer.

Větve planých jabloní se vzájemně proplétají,
aby unikly všemu, co prochází od dávnověku kolem.

V létě, když slunce rozevře svou náruč,
si v jejich stínu odpočine i něžná modlitba za nový den.

Dítě se drží ruky zamyšlené krásné matky
a v dálce už vidí obzor naplněný dnešním snem.

V tichu jsou jen slyšet kroky vzdálené,
které promění se za okamžik v naději s bílými křídly.

I čas odchází

V ránu zasypaném sněhem byly tvé stopy,
kdy jsi za mnou přišla před svítáním do ticha spánku.
Čas pečlivě zaznamenal rydlem do naší dlaně tuto chvíli
a další list ze stromu spadl do pradávnné úžlabiny mezi kameny.

Potkáváme se s tvářemi lidí na břehu bez konce
a nechceme se vrátit do studené světlice zděděné po předcích.
Poprvé jsme viděli ve svitu plamene ohořelé svíce,
jak i čas umírá po příchodu na počátek své cesty.

Zvláštní stařec v urousaném rouchu vzal do ruky hrst hlíny
a nechal ji volně padat na cestu před sebou.
Poprvé jsem uviděl slzy ve tvých očích,
ale tvé rty se usmívaly při vyslovení jména překrásného květu.

Nenaučili jsme se zastavit prodlužování stínu v podvečer
a nevzali jsme si na cestu kousek ohně od rána.
Je příliš ticho na nenápadný příchod k prostřenému stolu,
ale v křehkém jaru se můžeme ještě chvíli procházet.

Dítě a obraz

Dítě se dívá na obraz krajiny v podvečerních barvách

a sní o splnutí s tajemnou chvílí mimo čas.

Bude jej provázet ta touha po celý život,

ale dveře do obrazu jsou uschovány někde v něm.

Ta něžná chvíle zachycená štětcem dávného malíře

rozechvívá skrytá zákoutí dětské duše a bolí.

Tolik chtěla poznat přítomnost posvěcenou zvony klekání,

ale to dávno opuštěné se možná dotykem ruky rozplyne.

Chvíle zastavená v obrazu nezastaví poutníka věčnosti.

Ten v družném hovoru s nocí a ránem odchází tam,

odkud zaznívají jen jejich kroky na lesní cestě.

Tajemná žena bere do dlaně chvějící se novorozeně.

Alespoň poodhrnout trochu toho prachového nánosu času,

aby zapomenutá poutnická hůl na obraze obrostla listy.

Tajemná chvíle odložila své bílé šaty

a je tak překrásná v zapadajícím slunci,

které maluje věrnou kopii obrazu z dětství do duše starého muže.

Hodina mezi nocí a svítáním

Bíle zasněžené pole neumí skrýt svou nahotu
a mrazivé ruce zimy drží naše kroky jako ruce anděla.

Stokrát jsem šel tou jedinou vyšlapanou cestou,
ale ona neskončila a vrátila se zas na svůj počátek.

Ticho se zabalí do ošatky z proutí vonící čerstvým chlebem,
ale hlad z přemíry putování je stále přítomný.

Samota s tichem soupeří o první políbení,
aby už duše člověka nechtěla hladit zrozené jaro.

Sto let proběhlo před očima jako mlhavý obraz smrti
a nenechalo nic, co by vrátilo chuť nahořklé medovíně.
Touha vrátit se na začátek cesty je dávno rozpadlá v prach,
ale někde tam žije ještě ukrytá něžná víla lesů.

Básník ticha a pokory trpělivě dává napít šedému kameni
a hodina mezi nocí a svítáním se proměnila v krásnou tvář.

Vítr v polích se snaží být dnes něžný na dotek,
ale něžnější vždy bude dítě narozené s křídly naděje.

Samota

Samota dnů se vkrádá tak tiše a beze slov,
aby nerušila rána ještě plná snů o zastavení.
Lednové pole plné bílého pozadí nedotčeného obrazu
čeká trpělivě na umělcovu ruku plnou slunce.

Jen ticho je jako mlhavá představa ženy,
která má ve vlasech suché květy a jehličí.
Ale je krásná ve své průsvitnosti odcházející noci
a má ňadra plná života zděděného po včerejší vteřině.

Měsíční svit je chladný průvodce do temných zákoutí,
ale dokáže zahřát alespoň na chvíli smutek z odcházení.
Návraty se někde zdržely v hodině mezi tmou a svítáním
a v dlani tisícileté včely je dávné proso k setí.

Stárneme sami v sobě bez potřeby času
a květ z kolébky máme vložený kdesi mezi listy nečtené knihy.

Je příliš ticho na zašeptání jediného slova,
ale světlo z lampy na zápraží nového dne už není potřeba.

Včerejší den

Stará žena stojí shrbena pod tíhou našich dnů
a každým krokem přikládáme rok či dva k životu.

Jen ten vítr z dnešního rána stárne rychleji,
ale my se oddáváme snům bez příchuti hořkosti.

Už nerozkvete ta modrá něha na příbytku smrti
a dávné si naše paměť odloží do hromádky listí.

Matka bere do náručí ztracené úlomky světla,
abychom jednou zase otevřeli ty vrátka na naši zahradu.

Je příliš ticho na pohřbívání samoty objevené včera
a dnes nacházíme to, co zbylo z naší ukryté chvíle.

Znovu odléváme do ztraceného času dva zvony,
které doprovodí nás až na začátek cesty beze strachu.

Skrýváme se v sobě za tenkými kmeny mladých jablek
a odložené šaty si oblékáme ve spěchu.

Náš pohled spočine na hlubokých vráskách ve tváři ženy,
která po staletí nechává pro nás v okně zapálenou svíci.

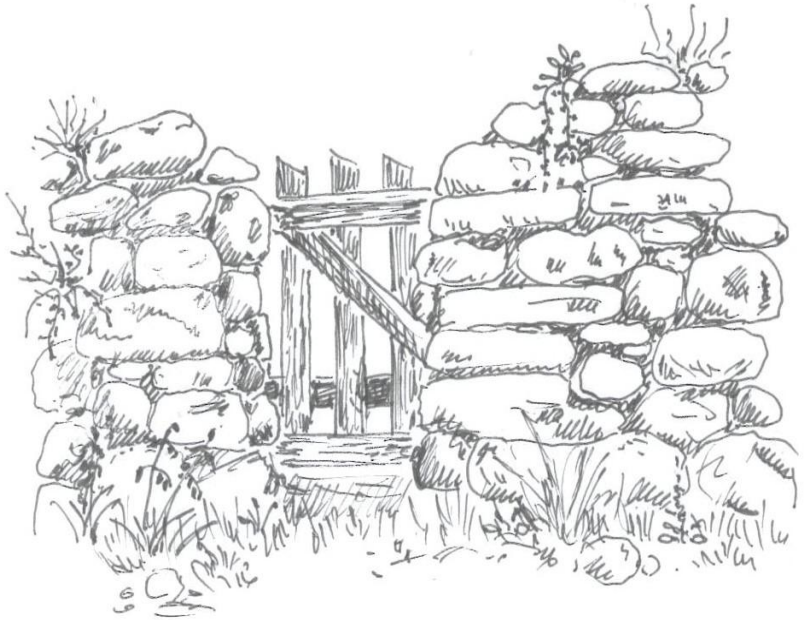
Na hladině vody

Žena sestupuje do průzračné vody po kamenných schodech
a jejím šatem je tisíciletá paměť zrození i smrti.
Je to tak dávno, co se voda zbarvila mateřským mlékem,
a v náručí chovali jsme nové cesty.

V lesní studánce rozčesává si vlasy průzračná něha
a v příbězích dávných vypráví se o příchodu jara.
Slova na rtech voní po květech v rukách nevěsty,
ale nesnaží se vůbec skrýt ta bílá ňadra naděje.

V prodloužených stínech večera se často poznáváme
a každý den se učíme znovu z hladiny vody čist.
Jediný okamžik se ukryje do stárnutí našich křídel,
abychom jednou už zůstali stát na zemi.

Žena odemkne hladinu studánky objevené jednou v dětství
a klíč od ní uschová pod kámen v roubení.
Na pergamenu z kůže prastarého tvora se objeví nové slovo,
které rozčeří i uklidní náš obraz v zrcadle hvězd.

Za hřbitovními vrátky

Tady zastaví se tok řeky pramenící v čase
a natažené ruce očekávají pohlázení na druhém břehu.

Jen smrt se přísně dívá na dnešní i včerejší den,
ale nepromluví ani slovo, které by ranilo a ublížilo.

Vzal jsem si z oprýskané dlaně pár suchých květů pomněnek,
ale vítr byl rychlejší, a proto stárne mezi náhrobními kameny.
Dívám se na sebe ne z veliké výšky, jen co by kamenem dohodil,
a na místě našeho začátku cesty je z kamenů oltář.

Vzdálený zvuk flétny z lipového dřeva je krásně harmonický
a ukolébá odcházející postavy ke spánku nového narození.

Hodiny na kostelní věži dávají zpěvům pohřebním
zvláštní podtón sotva slyšitelný v době jara a slunce.

Tady je soutok dvou mizejících světů lidských osudů,
které o sobě navzájem neví a vracejí se zas.

Přicházejí často ty stíny schované pod korunami stromů
a chtějí jen pohladit po vlasech se zaschlými květy a hlínou.

Modlitba staré jabloně

V kmeni staré jabloně je skrytá tajná touha,
kterou uslyší jen ten, pro koho kdysi rozkvetla.

Je to tak dávno, co kolem procházela žena,
a rozsvítla pod kořeny obyčejnou svíci v chladné noci.

Pod stromy bývá z rána schoulený studený stín,
který až v poledne otevře oči plné smutku.

Řezbář se starobylým dlátem pohladí zvrásněnou kůru
a uvnitř letokruhů se pohne čekající život.

Novému ránu přinášíme vroucně obětní dary,
aby už jednou provždy odvalilo kámen náhrobní.

Odchází zase tou cestou v korytu vyschlé řeky
a učí nás trpělivě čekat na vůni podzimního jablka.

Vypůjčíme si zase trochu naděje v hliněném džbánku
a vyřežeme alespoň křídla z čekajícího červeného dřeva.

V modlitbě staré jabloně jsme i my ukryti od dávných časů,
i když jsme ta slova skrytá slyšeli jen jednou.

Stále jsou mezi námi

Stále jsou mezi námi na starých fotkách na zdi
a černobílé barvy jim dodávají světlo bez svíce.

Stále jsou mezi námi naši zemřelí,
aby nám ukázali své ruce bez vrásek a krve.

Tak jako každou noc spadne ze zdi jedna tvář,
tak probudí se v nás ta touha zablédnout cestu za zákrutem.

Přicházejí jako stíny všech skončených dnů
a jejich zpěv plní prostor malé kaple uprostřed polí.

Po dlouhém dni si rozčešou své šedivé vlasy,
abychom viděli, jak jsou krásní i bez promarněných nadějí.

Ráno přede dveřmi leží každý den malý dárek,
který zpomalí naši duši a stvoření se znovu zopakuje.

Šedivé jsou zimní dny v zákoutích lidských přání
a v dávných časech už jsme se také vídali.

Přijdou zas ti naši milovaní s rozmazanými tvářemi,
abychom v jediném polibku jim zase dali kus své naděje.

Křehká vteřina

Jsou místa, kde jsme se už snad tisíckrát zastavili,
a našli znovu ten známý výhled na tři staré jabloně.

Možná právě tady je ukrytý ten malý prostor,
který hledáme už od našeho narození, a možná ještě dřív.

Vracíme se do dětství,
abychom objevili ta dávno ztracená slova.
A vítr, který se tehdy proháněl mezi radostí a smutkem,
nás učí stárnout i při východu ranního slunce.

Odkládáme šaty, které jsme tak pracně sešívali,
a nazí si necháváme rozmazat ostré rysy našich tváří.
Jen poslední zbytky strachu snaží se otevřít naši dlaň,
aby ta cesta nebyla tak zvláště poslední.

Zase přišlo jaro a s ním i trochu času přítomného.
Modlitba je jemná jako dech usínajícího dítěte
a ruce jsou plné chladivé vody.
Možná právě tady je ukrytý ten jediný křehký vzkaz.

Studánky v zimě

Pod stromy bývá z rána naděje ještě bez šatů
a v čase spánku se dá vzlétnout do tmy.
V dlani se choulí něžná tvář vody s kusy ledu,
ale už v poledne budou vonět její vlasy po světle.

Jeden okamžik zastaví se u zrcadla času,
aby to dávné stačilo doběhnout k náručí z kapradin.
Na hladině vonící loňským senem dosypou se hodiny
a žíznivé rty šeptají do vody svou děkovnou modlitbu.

Naděje po staletí si nechce nechat dát své jméno,
aby ho mohla hledat pod hladinou studánek.
Znovu a znovu přichází v čase, kdy ptáme se na cestu,
a někdy i v poledne ještě zahlédneme tmu.

Její voda nepatří nikomu a neodchází k řece,
aby i ta poslední věta na rozloučenou
mohla zaznít i dnes znova.
Neznáme její tvář, a přesto se k ní vracíme v čase smutku.

Něžná vůně předjaří

Ráno zaslechl jsem hlasy těch malých poslů jara
a možná už vrátila se ztracená síla z kořenů staletí.
Každý den se probouzí s touhou naučit mluvit zapomenuté,
aby už mlžná objetí odešla někam zase spát.

V dlani mám trochu bílé nahého ticha
a každý den vyhasne naděje, že udržím jej věčně.
Je to tak dávno od stvoření chvíle života první včely,
kdy i povadlé květy zapomenuté v polích znovu milovaly.

V dávných vodách šedé krásy utopí se listy podzimu
a jejich slova už budou znít jen v dálce.

Tak málo vody vejde se mi do dlaně,
abych se pokusil oživit tu krásnou věčnost poslední.

Ráno uviděl jsem ty dráhy letu našich všedních dnů
a jejich oči byly plné slz.
Do dlaní naberme si dost těch něžných krůpějí pro dny budoucí,
abychom v polích s větrem zbytečně neztráceli sebe.

Nedělní odpoledne

Jsou stále s námi naši zemřelí
a v kuchyni u starých kamen si nahřívají ruce.
My zabraní do hovoru o všedních dnech
se s nimi míváme, i když nás hladí po tváři.

Nikam neodešli a stále přebývají,
aby se ty jediné dveře pro nás neuzavřely.
Jen tichá ukolébavka nám někdy vrátí vzpomínku
a čas přestane běžet přes naše ramena.

V nedělním odpoledni přestávají být jejich tváře šedé
a berou na sebe barvu bílého rána.
Mluvíme spolu zvláštní řečí beze slov,
aby nás nezarostlo to bodláčí plné ostnů a slz.

Stará lavice tiše praská pod tíhou duší smířených
a světlo z jediného okna se láme do tvaru kříže.
Něco nás často hřeje v našich dlaních,
ale my je máme stále zavřené.

Bílé tělo zimy

Je už unavená věčným putováním
a chce zůstat s námi zima starých let.
Její bílé tělo pokrývá náhrobky tiše spících,
aby i oni ji začali milovat pro tichou oddanost.

Znovu pokryla vše bílým malířským plátnem,
aby nabídla zkrvavenému srdci člověka nové.

Už svítá do ticha další něžné ráno
a letící vločky sněhu ukolébají dítě v nás.

Oheň a kůň spoutají dnešní den pro naději
a dveře stáje zůstanou už nadobro otevřené.
Šaty odloží Matka zim pod zasněžené větve jabloně,
abychom si z nich za pár let vzali alespoň vteřinu času.

Strach je v nás zakletý v místnosti z kamene
a snůh se pomalu rozpouští na střeše kostela.
Už chceme se rozběhnout do opojení naděje s křídly,
ale ještě dnes modlitba pro jaro nerozkvetla.

Tajemství deštivého rána

Na tváři země se rozhostilo ticho
a jen drobné doteky deště připomínají letní procesí.
Šípkový keř u kamenného kříže v polích se zachvěl,
ale na ramenou je stále ta tíha zimního slunovratu.

V korytech řeky to bouří jako při nalezení jediné cesty
a oči člověka jsou upřeny na dávné místo.
To předjarní milování země a deště rozrývá hlínu,
abychom ve tmě neviděli to nádherné početí jara.

Jen nesměle se usmívá zvrásněná kůra staré jabloně
a léty pokroucenou rukou přijme znamení pokání.
Nemusí už odejít sen ukrytý pod loňským listím,
ale zatím ještě leží tiše bez pohnutí.

Země má tvář uplakanou a plnou slz
a my ji nemůžeme utěšit ani veršem žalmu.
Každý rok se znovu jaro schoulí do známé náruče,
aby to dávné tajemství nám zkrátilo cestu domů.

Někde v dálce

Žena v bílých šatech má v dlani několik zrn vody
a přelévá tu tíhu z jedné ruky do druhé.
Co bývalo ukryté v něžném světě dětské fantazie
se jediným tahem dnešní noci stává obrazem.

V místech odeznělých stop a smíchu lesních bytostí
vstupuje do modlitby zvláštní ticho umírajícího dechu.
Naučila nás naše matka Země troše trpělivosti,
abychom se nemuseli stydět za svoji nahotu při usínání.

V jediném okamžiku je celý náš kamenný prožitek ohořelý
a doutná slabým světlem ještě chvíli.
Někde v dálce je slyšet šeptání tak teskné,
že se najednou pootevřou trojí dveře ve starém domě.

Žízlivé jsou polibky po době věčného spánku
a chutnají po hořkých bylinách namáčených v zimním dešti.
Jen ta jediná myšlenka nám dává do klína naději,
že vrátí se to, co bylo napsáno na rubu rezavé staré mince.

Křehké doteky jara

Ráno je křehké jako prvorozené dítě na břehu řeky
a ticho je uloženo do každého krystalu námrazy.

Lehce se zachvěje větev šípkové růže,
ale jemně konejší své červené ložské plody.

V každém svítání je trocha naděje v podobě pláče,
aby duše člověka našla klid při svém návratu.

Na rozpadlé hrázi uprostřed lesní cesty
odpočívá nový den s šedými křídly anděla.

Vysněná zákoutí lidských kroků zastaví stín,
aby se naše dětské strachy rozplynuly v houštích.

Už vrátili se opozdilci z předzimních putování za životem
a stále pro ně máme připraveny semínka slunečnic na dvoře.

Rádi pozorujeme ty malé poutníky jara za našimi okny
a tak trochu závidíme to barevné peří v záblescích slunce.
V našich dlaních zůstaly z ranního krystalu mrazu jen stopy dní,
které čekají na úsměv člověka v tichu a naději.

První chvíle jara

Usmála se tajemná bytost na sílu života
a dala jí do kolébky loňskou červeň šípku.
Na polní mezi se stará jabloň poklonila ránu,
aby ji zase jemné chvění země hladilo něžně po vlasech.

Každý rok se stará žena stává znovu krásnou nevěstou
a místo suchých květů z pohřbu si bere svatební kytici.
Přivoní si každý, kdo zaslechne odbíjení hodin na věži kostela,
aby se z kříže vytratila trnová koruna.

Řeka se pyšně naplnila plodnou silou jara
a spoléhá na věčnost zapovídanou s prvním paprskem slunce.
V družném hovoru se ozývá po dlouhé době smích,
aby každé zapomnění na vládu posledních měsíců prodloužilo
den.

Zítřejší chvíle je dávno prožitá v tiché modlitbě starého kostela
a snáší se tiše bez zbytečných slov.
Ráno nás zase tak dychtivě přivine k sobě,
abychom tu naši část cesty nemuseli jít tak sami.

Chvilé ticha

Ticho dokáže obejmout tak silně,
až ztratíme dech.

Jen obrazy prožitého chodí v kruhu
a při setkání s námi se nám dívají do očí.

Před staletími byla i tady dlaň země natažená
a čekala na nepatrný závan dětských her.

Němé jsou rty připravené usmát se,
ale při políbení chutnají sladce po lesních plodech.

Ticho má sílu vrátit bolest na počátek cesty
a můžeme znovu objevit hranici světla a stínu.
Dávná myšlenka si odloží své bílé lněné šaty,
aby si v zrcadle času prohlédla něhu samoty.

Pod klenbou korun prastarých stromů
se ukryla zmačkaná křídla našich poztrácených proseb.

Jen tichá chvíle vzala si je pro dnešní den,
aby si zase mohla představit, že už navždy zůstane s námi.

Hranice světla a stínu

Ranní paprsky slunce dělí starý hrob na dvě části
a v jedné snaží se už zahnat zimu hlavičky sněženek.
Léta života skryla se pod hromadu obyčejného kamení,
ale na konci nevydlážděné cesty se kroky obracejí zpět.

Na hranici světla a stínu se rodí nový den,
který má v rukou kus starobylého bílého pláště.
Pár roubených klád vytvoří most přes proud řeky paměti
a nohy člověka se raději brodí v chladu snění.

Naděje se ráda ukrývá pod větvemi vzrostlých keřů
a zlomyslně s námi hraje hru na schovávanou.
Až ji najdeme, vyslovme to zaklínadlo z dětství,
aby její nahé nohy zůstaly vrostlé do lesního mechu.

Pod vysázenými maceškami štěbetají tiše hlasy ve stínu
a dávají nám své požehnání, o které tolik prosily.
Na hranici světla a stínu rodí se vzácná chvíle,
která jen jednou za sto let naplní dlaně člověka vodou.

Chvilé vonící jarem

Země začíná být s příchodem jara hlučná
a čekání na první pastvu včel se stalo minulostí.
Člověk bere si znovu do dlaně starý obrázek z pouti,
aby cítil ještě trochu ticha z modlitby za cestu.

Poslední kusy ledu jsou odnášeny proudem řeky,
která jediná slyšela tu křehkost vteřiny zamrzlých studánek.

Tak náhle si uvědomíme svou nekonečnost
a střídání dnů je jen vzpomínka na toulání v krajíně dětství.

Tvář jara je možná jiná v očích zrovna narozených
a v hloubce lidského nitra je uschováno jen sedm slov.

Každý den začíná u kamenného kříže v polích,
aby ten kruh ze suchých květů už nehledal svůj počátek.

Často se stydíme za několik slz,
které neumí ještě uzdravit tu polní cestu rozrytou sněhem.

Vezmi si do dlaně mou zrovna nalezenou chvíli
a vlož ji do měkké hlíny na břehu řeky vonící jarem.

Letokruhy staletých nadějí

Martin M. Čapka

Ilustrace Miroslava T. Čapková

2026